

ΤΟΕ – Στατιστική 1 – 2024 Σεπτέμβριος - Νικολέρης

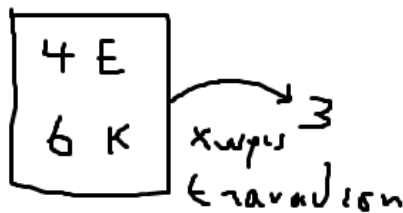
Εξετάσεις: Σεπτεμβρίου 2024

Μάθημα: Στατιστική Ι

ΘΕΜΑ 1°

(α) (βαθμοί 2). Προμηθευτής ηλεκτρικών συσκευών τις αγοράζει σε φορτία που κάθε ένα περιέχει 10 συσκευές. Επιλέγει τυχαία ένα φορτίο το οποίο ελέγχει επιλέγοντας στη τύχη 3 συσκευές και αποδέχεται την παραλαβή εάν και μόνον εάν και οι 3 συσκευές δεν είναι ελαττωματικές. Εάν από τα φορτία το 30% περιέχουν τέσσερις(4) ελαττωματικές και το 70% μόνο μία(1) υπολογίστε την πιθανότητα να απορρίψει την παραλαβή.

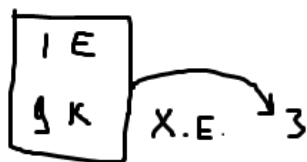
Αν το φορτίο είναι 1ου τύπου με 4 στα 10 ελαττωματικά

$$\begin{aligned} P(\text{αποδοχής}) &= P(E=0) \\ &= \frac{\binom{4}{0} \binom{6}{3}}{\binom{10}{3}} = \frac{1 \cdot 20}{120} = 0,167 \end{aligned}$$

$$\text{αρα } P(\text{απορρίψης}) = 1 - 0,167 = 0,833$$

Αν το φορτίο είναι 2ου τύπου με 1 στα 10 ελαττωματικά

$$\begin{aligned} P(\text{αποδοχής}) &= P(E=0) \\ &= \frac{\binom{1}{0} \binom{9}{3}}{\binom{10}{3}} = \frac{1 \cdot 84}{120} = 0,7 \end{aligned}$$

$$\text{αρα } P(\text{απορρίψης}) = 0,3$$

Απο θεώρημα Ολικής Πιθανότητας

Καθολικό Ενδεχόμενο E : η απόρριψη της παρτίδας

Ενδεχόμενο A : φορτίο 1ου τύπου

Ενδεχόμενο B : φορτίο 2ου τύπου

$$P(E) = P(A) \cdot P(E|A) + P(B) \cdot P(E|B)$$

$$= 0,3 \cdot 0,833 + 0,7 \cdot 0,3 = 0,46$$

Η πιθανότητα να απορρίψει την παραλαβή είναι 46%

√ (β) (βαθμοί 1,5). Οι αφίξεις πλοίων, ανά ώρα, στους λιμένες Λ_1 και Λ_2 περιγράφονται από μία κατανομή Poisson με παραμέτρους $\lambda_1=1, \lambda_2=2$, αντίστοιχα. (i) Υπολογίστε την πιθανότητα σε μία ώρα, να μην αφιχθεί πλοίο στο Λ_1 ; (ii) αν οι αφίξεις στα δύο λιμάνια είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους ποιά είναι η πιθανότητα σε μία ώρα να συμβεί μία άφιξη στο Λ_1 και καμία άφιξη στο Λ_2 ; (iii) Σε ποιο από τα δύο λιμάνια συμβαίνουν οι περισσότερες, κατά μέσο όρο αφίξεις ανά ώρα; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

i) Poisson με $\lambda=1$ πλοίο ανά ώρα

$$P(X=0) = \frac{e^{-1} \cdot 1^0}{0!} = e^{-1} = 0,3679 \text{ ή } 36,79\%$$

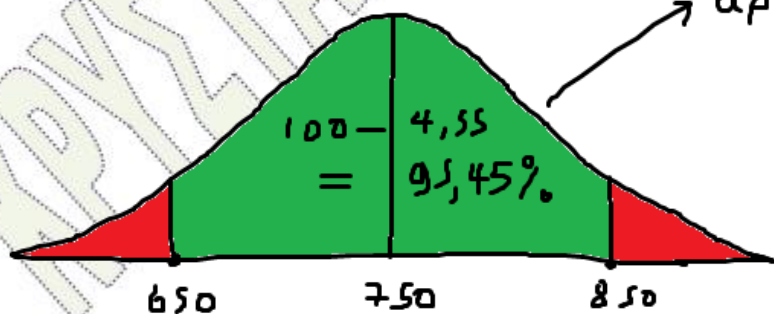
ii) $P(X_1=1 \cap X_2=0) \stackrel{\text{ανεξ.}}{=} P(X_1=1) \cdot P(X_2=0) =$
 $= \frac{e^{-1} \cdot 1^1}{1!} \cdot \frac{e^{-2} \cdot 2^0}{0!} = e^{-1} \cdot e^{-2} = e^{-3} = 0,0498$

iii) Η παράμετρος λ σε μια Poisson ισούται με την μέση τιμή.

Άρα $\lambda_1=1$ σημαίνει ότι κατά μέσο όρο στο λιμάνι Λ_1 φτάνει 1 πλοίο ανά ώρα, ενώ το $\lambda_2=2$ σημαίνει ότι κατά μέσο όρο στο λιμάνι Λ_2 φτάνουν 2 πλοία ανά ώρα, συνεπώς στο λιμάνι 2 φτάνουν περισσότερα κατά μέσο όρο πλοία ανά ώρα.

(γ) (βαθμός 1,5). Οι μισθοί σε έναν οργανισμό έχουν συμμετρική κατανομή με $\bar{X} = 750$ ευρώ. (i) Να βρεθεί η τυπική απόκλιση (σ), αν γνωρίζουμε ότι κάτω από 650 ευρώ και πάνω από 850 ευρώ παίρνει συνολικά το 4,55% των εργαζομένων. (ii) Αν όλοι οι μισθοί μειωθούν κατά 20% και δοθεί όμως και ένα επίδομα 10 ευρώ, να βρεθεί ο συντελεστής μεταβλητότητας των νέων μισθών.

i)

αρα $850 = \bar{x} + 2\sigma$
 $850 = 750 + 2 \cdot \sigma$
 $\sigma = 50$ τυπ. απο.

$$ii) Y = 0,8 \cdot X + 10$$

$$E(Y) = E(0,8 \cdot X + 10) = 0,8 \cdot 750 + 10 = 610$$

$$V(Y) = V(0,8X + 10) = 0,8^2 \cdot 50^2 = 1600$$

$$\text{αρα } s(Y) = \sqrt{1600} = 40$$

συνεπώς ο συντελεστής μεταβλητότητας $CV = \frac{40}{610}$

ΘΕΜΑ 2°.

(α) (βαθμοί 2) Ο (πενταψήφιος) κωδικός πρόσβασης σε μια ιστοσελίδα επιλέγεται από 4 γράμματα, 4 αριθμούς και 2 σύμβολα. Αν επιτρέπεται η επαναχρησιμοποίηση τους, (i) ποιά είναι η πιθανότητα ένας κωδικός να περιέχει μόνον γράμματα; (ii) Αν η ιστοσελίδα έχει 10.000 χρήστες, πόσοι - κατά μέσον όρο - θα έχουν κωδικό αποτελούμενο μόνον από αριθμούς;

$$\text{Όλοι } \underbrace{10} \underbrace{10} \underbrace{10} \underbrace{10} \underbrace{10} \cdot 10^5 = 100.000$$

$$\text{Μονο γράμματα } 4^5 = 1024$$

$$i) P(\text{μόνο γράμματα}) = \frac{1024}{100.000} = 0,01024$$

$$ii) P(\text{μόνο αριθμοί}) = 0,01024$$

$$\text{αρα } 10.000 \cdot 0,01024 = 102,4 \approx 103 \text{ χρήστες}$$

(β) (βαθμοί 2). Σε μία εταιρεία διατίθενται τρεις τύποι ελαστικών E_1 , E_2 και E_3 , με πιθανότητα επιλογής 0,5, 0,3 και 0,2, αντίστοιχα. Υποθέτουμε ότι η πιθανότητα ένα ελαστικό να πληροί τις σχετικές προδιαγραφές (Π) είναι για το E_1 0,80, για το E_2 0,90 και για το E_3 0,90. Υπολογίστε: (i) την πιθανότητα ένα τυχαία επιλεγμένο ελαστικό να πληροί τις προδιαγραφές; (ii) αν ένα ελαστικό πληροί τις προδιαγραφές ποιά είναι η πιθανότητα να είναι το E_1 ;

i) θ.ο.π.

$$\begin{aligned}
 P(\Pi) &= P(E_1) \cdot P(\Pi/E_1) + P(E_2) \cdot P(\Pi/E_2) + P(E_3) \cdot P(\Pi/E_3) \\
 &= 0,5 \cdot 0,8 + 0,3 \cdot 0,9 + 0,2 \cdot 0,9 \\
 &= \boxed{0,85} \quad \text{↳ } 85\%
 \end{aligned}$$

ii) Bayes

$$P(E_1/\Pi) = \frac{0,5 \cdot 0,8}{0,85} = \boxed{0,4705} \quad \text{↳ } 47,05\%$$

γ) (βαθμός 1) Δίδεται η κατανομή 20 μικρομεσαίων επιχειρήσεων ανάλογα με την ετήσια δαπάνη τους για επενδύσεις.

Να υπολογιστεί και να ερμηνευθεί το 1^ο τεταρτημόριο (Q1).

Δαπάνες(σε χιλ.)	Αριθμός επιχειρήσεων
20-40	8
40-60	4
60-80	5
80-100	3

Δαπάνες(σε χιλ.)	Αριθμός επιχειρήσεων
20-40	8
40-60	4
60-80	5
80-100	3

F
8
12
17
20

$$n = 20$$

Το Q1 ανήκει στην ομάδα που έχει πρώτη φορά αθροιστική συχνότητα $F > n/4 = 20/4 = 5$. Άρα το Q1 ανήκει στην ομάδα (20-40)

$$\begin{aligned}
 Q_1 &= L_{Q_1} + \frac{\frac{n}{4} - F_{Q_1-1}}{f_{Q_1}} = \\
 &= 20 + 20 \frac{5 - 0}{8} = 32,5
 \end{aligned}$$

Ερμηνεία : Το 25% των επιχειρήσεων δαπανούν το πολύ 32,5 χιλ.€

ΘΕΜΑ 3^ο

(α) (βαθμός 2) Η τυχαία μεταβλητή X ισούται με την μέγιστη τιμή των ενδείξεων δύο ζαριών που ρίχνονται τυχαία. Έστω $F(x)$ η αθροιστική συνάρτηση κατανομής της X . Υπολογίστε την $F(x)$ για $x=0,3,5$.
BONUS : Υπολογίστε τον γενικό τύπο της $F(x)$ για $x=1,2,3,4,5,6$.

2 ^η ρίψη	1	2	3	4	5	6
1	(1,1)	(1,2)	(1,3)	(1,4)	(1,5)	(1,6)
2	(2,1)	(2,2)	(2,3)	(2,4)	(2,5)	(2,6)
3	(3,1)	(3,2)	(3,3)	(3,4)	(3,5)	(3,6)
4	(4,1)	(4,2)	(4,3)	(4,4)	(4,5)	(4,6)
5	(5,1)	(5,2)	(5,3)	(5,4)	(5,5)	(5,6)
6	(6,1)	(6,2)	(6,3)	(6,4)	(6,5)	(6,6)

X	1	2	3	4	5	6
P	$\frac{1}{36}$	$\frac{3}{36}$	$\frac{5}{36}$	$\frac{7}{36}$	$\frac{9}{36}$	$\frac{11}{36}$

μόνο 4 ζαριάς
 ζαριάς (1,1) (1,2) (2,1) (2,2)

$F(x)$	1	2	3	4	5	6
	$\frac{1}{36}$	$\frac{4}{36}$	$\frac{9}{36}$	$\frac{16}{36}$	$\frac{25}{36}$	$\frac{36}{36}$

Bonus : $F(x) = \frac{x^2}{36}, x = 1, 2, 3, 4, 5, 6$

(β) (βαθμοί 1,5) Έστω X, Y τ.μ. με πεδίο τιμών το σύνολο $\{0,1\}$ και από κοινού σ.π. $p(1,1) = 1/2, p(0,1) = p(1,0) = 1/4$. Έστω $Z = XY$. Υπολογίστε i) $P(Z=1|X=1)$, ii) $E(Z)$ iii) $P(Z=0|X=0)$.

y	0	1	P_x
x			
0	0	$1/4$	$1/4$
1	$1/4$	$1/2$	$3/4$
P_y	$1/4$	$3/4$	

x	y	Z	P
0	0	0	0
0	1	0	$1/4$
1	0	0	$1/4$
1	1	1	$1/2$

αρα $E(Z) = 0 \cdot \frac{1}{2} + 1 \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$

i) $P(Z=1|X=1) = \frac{P(X=1 \cap Z=1)}{P(X=1)} = \frac{1/2}{3/4} = 4/6$

iii) $P(Z=0|X=0) = \frac{1/4}{1/4} = 1$

(γ) (βαθμός 1,5) Στον ακόλουθο πίνακα δίνονται στοιχεία τιμών (σε χιλ. ευρώ) και ποσοτήτων (σε τόνους) 3 προϊόντων που πουλήθηκαν κατά τα έτη 2018 και 2015. Δίδεται επίσης ότι η αξία τους κατά το έτος 2018 ήταν 160 χιλ. ευρώ.

Προϊόν	p_{15}	q_{15}	p_{18}
A	5	4	7
B	7	2	10
Γ	10	6	14

i) Να ο κατάλληλος αριθμοδείκτης τιμών, καθώς επίσης και ο δείκτης όγκου τους για το 2018 έναντι του 2015.

ii) Να βρεθεί η αποπληθωρισμένη αξία τους κατά το 2018 έναντι του 2015.

ΝΑ ΓΡΑΨΕΤΕ 2 ΑΠΟ ΤΑ 3 ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1ω. 45λ. ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!
 $e^{-1}=0,3679$, $e^{-2}=0,1353$, $e^{-3}=0,0498$, $e^{-4}=0,018$.

$$i) P_{18,15} = \frac{\sum p_{18} \cdot q_{15}}{\sum p_{15} \cdot q_{15}} \cdot 100 = \frac{7 \cdot 4 + 10 \cdot 2 + 14 \cdot 6}{5 \cdot 4 + 7 \cdot 2 + 10 \cdot 6} \cdot 100 = \frac{132}{94} \cdot 100 = 140,4$$

$$Q'_{18,15} = \frac{\sum p_{18} \cdot q_{18}}{\sum p_{18} \cdot q_{15}} \cdot 100 = \frac{160}{132} \cdot 100 = 121,2$$

$$ii) V_{18}^{\text{Αποπλ.}} = \frac{160}{140,4} \cdot 100 = 113,9 \text{ χιλ. €}$$